

Programy „odnowy wsi” w przemianach społeczno-gospodarczych obszarów wiejskich: Popularnonaukowy opis badań prowadzonych w ramach rozprawy doktorskiej

Współczesna wieś podlega dynamicznym przemianom. Jeszcze niedawno utożsamialiśmy ją z rolnictwem, które było główną gałęzią jej gospodarki, oraz ze społecznością chłopską, która stanowiła głównych jej mieszkańców. Obecnie, wieś pełni wiele, różnych funkcji: jest przestrzenią odpoczynku, obcowania z naturą, rekreacji i turystyki. Zamieszkują ją też różni ludzie, nie tylko rolnicy, ale także osoby zajmujące się prowadzeniem własnego biznesu, pracujące w usługach, czy też w ogóle pracujące w mieście, a na wsi jedynie spędzające czas wolny. Przemiany te wpływają na to, co uważamy za „wieś”. Co ją obecnie tworzy?

Istotne dla przemian wsi są polityki jej rozwoju, które tworzą pewien obraz wsi – jaka ona będzie, gdy osiągniemy zakładane cele. Polityki te materializują się w postaci różnego typu programów rozwoju. Jednym z nich są programy odnowy wsi. Są one szczególne, bowiem dotyczą odnawiania pewnych wartości życia na wsi, tradycji i tożsamości. Z drugiej strony, w ramach tych programów prowadzone są działania zmierzające do poprawy infrastruktury, tworzenia nowych miejsc pracy, czy też budowania więzi między mieszkańcami.

Tak więc zarówno „wieś”, jak i „odnowa wsi” pozostają niejednoznaczne. Dlatego celem moich badań jest wyjaśnienie, jaką rolę pełnią programy odnowy wsi w przemianach społecznych i gospodarczych obszarów wiejskich. Mam zamiar odpowiedzieć na takie pytania, jak:

- Czym jest „wieś” dla decydentów odpowiedzialnych za realizację programów odnowy wsi?
- Czym jest sama „odnowa”, a czym jest w kontekście „wsi”?
- Jak to wpływa na to, co sami mieszkańcy wsi sądzą o swoim miejscu życia?
- Co osiągamy, jeśli chodzi o rozwój społeczno-gospodarczy, realizując te programy?

Problem badawczy i pytania, jakie stawiam, dotyczą zagadnień fundamentalnych dla geografii wsi, jakimi są definiowanie wsi i współczesne jej przemiany. W pracy stosuję różnorodne metody i techniki badawcze, spośród których najczęściej wykorzystuję te pochodzące z nauk społecznych i geograficznych. Ponadto, prowadzę studia literatury, a analizując treść korzystam z różnych metod interpretacji.